

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/278/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615203385
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1615203385.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovaným 1/ P. 2/ L., o zaplatenie 9 883,74 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni zmluvné úroky v sume 6 331,54 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietla.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 7.4.2015 domáhala voči žalovaným zaplatenia sumy 9 300,19 € s príslušenstvom. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že dňa 3.6.2013 uzatvorila so žalovanými úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej im poskytla peňažné prostriedky - úver vo výške 10 000 € na žalovanými určený účet a žalovaní sa zaviazali splácať úver v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom boli povinní splatiť do 25.5.2023. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti, a preto boli listom zo dňa 27.1.2015 vyzvaní na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 18.2.2015. Napriek výzve nebola pohľadávka uhradená. Pohľadávka žalobkyne predstavovala ku dňu zosplatenia úveru 18.2.2015 sumu 9 883,74 € a bola tvorená nezaplatenou istinou poskytnutého úveru vo výške 9 300,19 €, úrokmi 516,52 € (úroková sadzba 13,9 % p.a. vyplývala zo zmluvy), úrokmi z omeškania 7,03 € (úroková sadzba 5 % p.a.) a poplatkami vo výške 60 € (15 € za upomienky, 30 € výzva na predčasné splatenie úveru). Žalobkyňa sa v konaní domáhala taktiež zaplatenia úroku 13,9 % ročne z nezaplatenej istiny 9 300,19 € od 19.2.2015 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 9 300,19 € a nezaplatených úrokov 516,52 € od 19.2.2015 až do zaplatenia.

2. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 22.8.2018 č.k. 4C/278/2015-38 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 9 883,74 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9 816,71 € od 19.2.2015 do zaplatenia, v mesačných splátkach vo výške 150 € vopred splatných k 25-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky, alebo jej časti sa stáva splatným celý dlh. Vo zvyšku, teda v časti zmluvných úrokov vo výške 13,9 % ročne z nezaplatenej istiny 9 300,19 € od 19.2.2015 až do zaplatenia, súd žalobu zamietol. V tejto spojitosti uviedol, že zmluvné úroky sú splatné spolu so záväzkom vrátiť peňažné prostriedky, t.j. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov za poskytnutie peňazí sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Celková suma úrokov však musí byť zaplatená najneskôr do splatnosti dlžného zostatku úveru. Žalobkyňa ako veriteľ preto nemohla oprávnenne požadovať od žalovaných ako dlžníkov zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí, žalobkyni prislúchajú len úroky z omeškania. Uvedený záver vyplýva z podstaty

zmluvného úroku, ktorý je odplatou za používanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobkyni priznal voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením zo dňa 20.2.2019 sp. zn. 7Co/35/2019 rozsudok tunajšieho súdu v napadnutom zamietajúcom výroku potvrdil, v časti týkajúcej sa povolenia splátok a v závislom výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že riadny úrok patrí veriteľovi až do splatnosti úveru. V prípade, že dlžník poruší zmluvu a sú splnené zákonom a prípadne i zmluvou predpokladané podmienky, má veriteľ právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, teda požadovať okamžité vrátenie úveru dlžníkom. Právnym následkom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je, že dlžník prichádza o výhodu odloženej splatnosti úveru, resp. o výhodu splátok a veriteľ získava možnosť využiť všetky dostupné právne prostriedky na to, aby sa domohol dlžnej pohľadávky. Veriteľ tiež získava právo požadovať od dlžníka zákonnú sankciu v podobe úrokov z omeškania z celej dlžnej sumy, nielen z čiastky, s ktorou bol dlžník aktuálne v omeškaní. Hoci vyhlásením predčasnej splatnosti úveru veriteľ automaticky nedostáva do svojej dispozície dlžnú peňažnú sumu a dlžník ju nestráca, dlžník príde o právny dôvod, pre ktorý môže mať dlžné peňažné prostriedky vo svojej dispozícii. S tým je nevyhnutne spojený aj zánik nároku veriteľa na riadny úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by veriteľovi aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru patril riadny úrok z úveru. Pokiaľ by veriteľ mal naďalej až do zaplatenia dlžnej pohľadávky nárok na riadny úrok a popri tom i úrok z omeškania a prípadne iné sankcie, vznikla by hrubá nerovnováha v právnom postavení dodávateľa (veriteľa) a spotrebiteľa (dlžníka). Veriteľ by mal naďalej všetky oprávnenia zo zmluvy a navyše i právo a možnosť domôcť sa relatívne okamžite splnenia celého záväzku, pričom dlžník by stratil akékoľvek výhody, ktoré mu zmluva o úvere garantovala. Takýto následok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru by bol nielen neprijateľný pre založenie nerovnováhy v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy, ale aj v rozpore s dobrými mravmi.

4. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 18.10.2019 č.k. 4C/278/2015-227 rozhodol tak, že sumu 9 883,74 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9 816,71 € od 19.2.2015 až do zaplatenia, priznanú žalobkyni rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 22.8.2018 č.k. 4C/278/2015-38, sú žalovaní 1/ a 2/ povinní zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd priznal žalobkyni voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o jej výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalobkyne uznesením zo dňa 14.10.2020 sp. zn. 9 Cdo 6/2020 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20.2.2019 sp. zn. 7Co/35/2019 v potvrdzujúcom výroku a rozsudok Okresného súdu Malacky z 22.8.2018 č.k. 4C/278/2015-38 v žalobe zamietajúcom výroku o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť 13,9 % ročný úrok zo sumy 9 300,19 € od 19.2.2015 do zaplatenia zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Malacky na ďalšie konanie. Podľa dovolacieho súdu, za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí.

Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňujú navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplata istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

6. Po vrátení veci dovolacím súdom na ďalšie konanie žalobkyňa na výzvu súdu ozrejmla, že zmluvný úrok, na ktorý má nárok ako cenu peňazí v zmysle úverovej zmluvy predstavuje 8 650,07 €, čo vyplýva aj z priloženej amortizačnej tabuľky úveru. Žalovaní do predčasného zosplatnenia uhradili na zmluvné úroky sumu 1 802,01 €, k čomu je potrebné započítať aj sumu 516,52 €, teda úroky z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru priznané jej rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 18.10.2019 sp. zn. 4C/278/2015. Vyčíslený zmluvný úrok tak predstavuje sumu 6 331,54 € (8 650,07 - 1 802,01 - 516,52).

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na termín 30.4.2021, na ktorý predvolal strany sporu. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila podaním doručeným súdu dňa 31.3.2021, v ktorom s poukazom na hospodárnosť konania súhlasila s tým, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Súd preto v zmysle § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobkyne.

8. Žalovaní sa na pojednávaní zhodne vyjadrili, že k veci nemajú čo uviesť. Ich majetkové pomery už boli v konaní zisťované a v tomto smere sa nič nezmenilo. Dlhy sa snažia pomaly splácať, avšak uvažujú o podaní návrhu na oddĺženie.

9. Z amortizačnej tabuľky predloženej žalobkyňou súd zistil, že v prípade riadneho si plnenia povinností z úverovej zmluvy by žalovaní 1/ a 2/ zaplatili žalobkyňi zmluvné úroky v celkovej sume 8 650,07 €. Z prehľadu splácania úveru žalovanými do predčasného zosplatnenia úveru vyplýva, že žalovaní 1/ a 2/ do tohto momentu uhradili na úver 2 501,82 €, z čoho bolo 1 802,01 € započítaných na zmluvné úroky a 699,81 € na istinu. Z prehľadu splácania úveru po zosplatnení úveru je zrejmé, že žalovaní 1/ a 2/ uhradili na úver ešte sumu 160,03 €, ktorá však nebola žalobkyňou započítaná na zmluvné úroky, ale v plnom rozsahu na istinu úveru, ktorá tak ku dňu rozhodovania súdu predstavovala sumu 9 140,16 € (9 300,19 - 160,03).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 502 ods. 1 prvej vety Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

12. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú

hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 455 C.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

15. Po vrátení veci dovolacím súdom na ďalšie konanie zostal predmetom konania už len nárok žalobkyne na zmluvné úroky vo výške 13,9 % ročne zo sumy 9 300,19 € od 19.2.2015 (dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru) až do zaplatenia. Dovolací súd v rámci riešenia právnej otázky nároku žalobkyne na zmluvné úroky po zosplatnení úveru dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Súd je v zmysle § 455 C.s.p. viazaný týmto právnym názorom dovolacieho súdu, preto po vrátení veci na ďalšie konanie v prvom rade skúmal, na akú celkovú sumu zmluvných úrokov mala žalobkyňa v zmysle úverovej zmluvy voči žalovaným 1/ a 2/ nárok. Z amortizačnej tabuľky doloženej žalobkyňou súd zistil, že ak by žalovaní zaplatili všetky dohodnuté splátky v zmysle úverovej zmluvy, t.j. 119 splátok vo výške 155,43 € a poslednú 120 splátku vo výške 153,90 €, zaplatili by na úver 18 650,07 €, z čoho by zmluvné úroky po odpočítaní istiny 10 000 € predstavovali sumu 8 650,07 €. Keďže žalovaní 1/ a 2/ do zosplatnenia úveru už zaplatili na zmluvné úroky sumu 1 802,01 € a súd už žalobkyňu predchádzajúcim rozsudkom priznal zmluvné úroky vo výške 516,52 €, žalobkyňa má ešte nárok voči žalovaným na zmluvné úroky vo výške 6 331,54 € (8 650,07 - 1 802,01 - 516,52). Súd preto uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňu zmluvné úroky v uvedenej sume a vo zvyšnej časti žalobkyňou požadovaných zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (ktoré v zmysle ňou formulovaného petitu len ku dňu rozhodovania súdu o tomto nároku predstavovali sumu 8 011,36 €) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

16. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania v tomto spore, súd poukazuje na to, že už v rozsudku zo dňa 18.10.2019 č.k. 4C/278/2015-227 priznal žalobkyňu voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dovolací súd uvedený výrok tohto rozsudku vo svojom uznesení nezrušil, čo dodatočne (po opätovnom mu predložení veci na zváženie vydania dopĺňacieho uznesenia) odôvodnil tým, že právoplatné rozhodnutie o nároku žalobkyne (tiež dovolateľky) na plnú náhradu trov konania vzhľadom na špecifické okolnosti tohto konania obstoja popri rozhodnutí dovolacieho súdu, a preto ho nie je potrebné atakovať. Potvrďuje to fakt, že žalobkyňa už bola úspešná v celej žalovanej istine i v časti jej príslušenstva, bola úspešná v dovolacom konaní a vzhľadom na právny názor vyslovený dovolacím súdom sa úspech žalobkyne môže len posilniť. Po skončení konania preto súdu prvej inštancie zostáva rozhodnúť o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Súd riadiac sa uvedeným právnym názorom (usmernením) dovolacieho súdu po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, už len o výške náhrady trov prvoinštančného, odvolacieho, ako aj dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a/ sa týkajú procesných podmienok,

b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).